

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Факультет аграрного менеджменту

Кафедра менеджменту ім. проф. Й.С.Завадського

Дисципліна
“ОСНОВИ КООПЕРАЦІЇ”

Програму було розроблено згідно рекомендацій п. Мішеля ЛяФльор, професора інституту кооперативних досліджень та освіти IRECUS при Шербрукському Університеті (м.Шербрук, пров. Квебек, Канада), п.Мартена Боріваш, менеджера канадської мережі кооперативів СОКОДЕВІ.

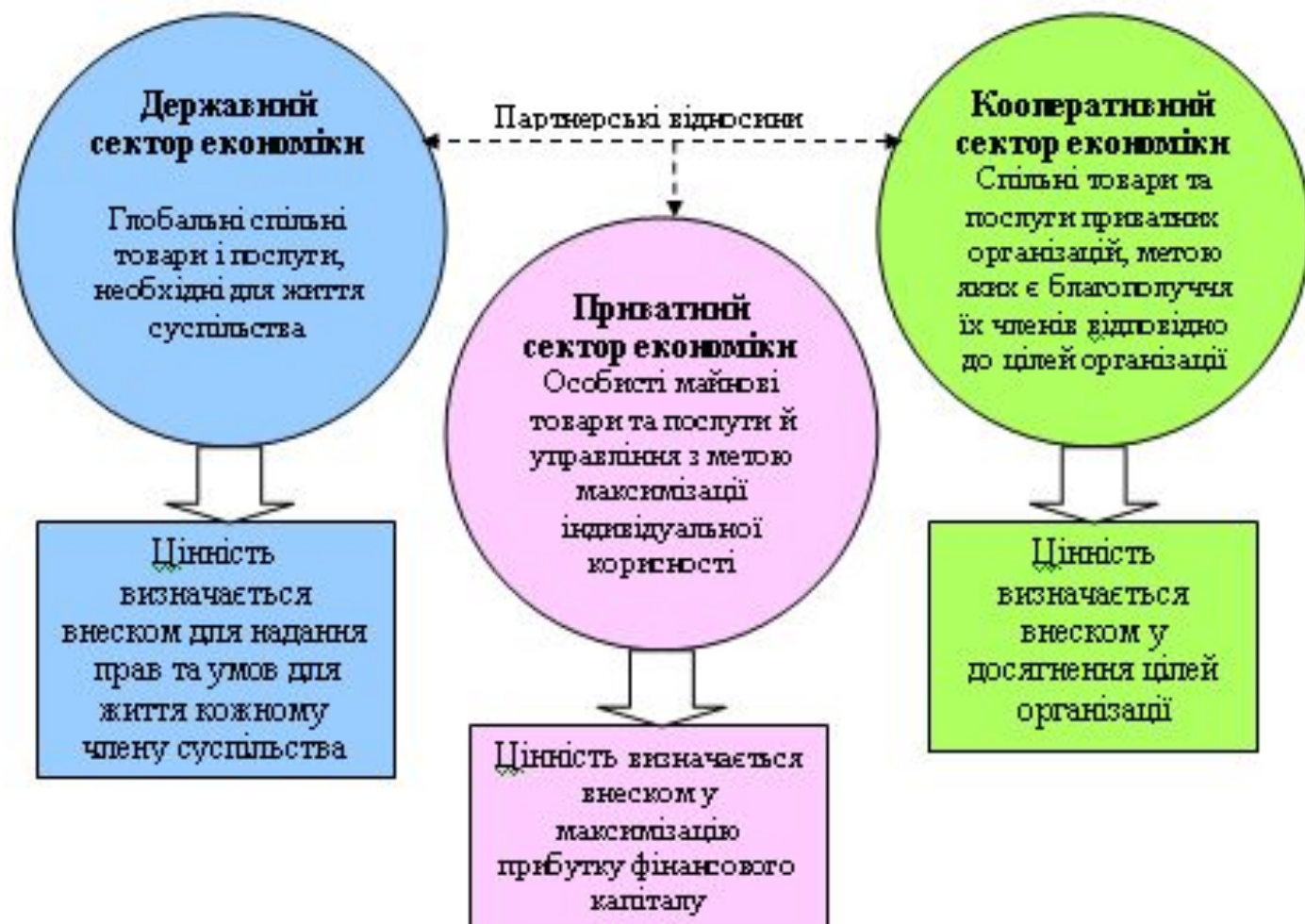
КООПЕРАТИВ СТВОРЮЄТЬСЯ ТАМ, ДЕ

ВИНИКАЄ ***ПОТРЕБА***

В ОБ'ЄДНАННІ ЗУСИЛЬ

Множинна економіка

США

функціонує **3 651** кооператив з обсягом
товарообороту понад **120 млрд.** доларів.

кількість членів кооперативів становить **3,3 млн.**

чисельність зайнятих у них працівників на постійній
основі досягає **174 тис.** чоловік,

інша частина - частково зайняті в роботі своїх
кооперативів - **3179 млн.** чоловік.

Європейські країни

функціонує **250 тис.** кооперативних підприємств,

власниками яких є **163 млн** громадян
(*кожен третій громадянин ЄС*),

які дають роботу **5,4 млн** осіб.

Загалом у світі

існує близько **2,4 млн.** кооперативів, які об'єднують більш ніж **1 млрд.** членів (!), їх кількість **втричі** перевищує кількість акціонерів усіх приватних компаній (!).

працівниками кооперативних організацій є майже **250 млн** осіб, а сукупний щорічний дохід найбільших **300** кооперативів складає **2,2 трильйона** доларів США (!)

2012
International
Year of
Cooperatives

To find out more about
our United Nations Year
visit www.2012.coop

COOPERATIVE ENTERPRISES BUILD A BETTER WORLD

2012 рік
Міжнародний рік
КООПЕРАТИВІВ

Logo 1

Logo 2

Logo 3

Logo 4

Logo 5

Logo 6

Зміст дисципліни

ТЕМА 1. СТІЙКИЙ РОЗВИТОК. КООПЕРАЦІЯ ТА ГУМАНІЗМ

- 1.1. Суть і зміст кооперації**
- 1.2. Історія та розвиток кооперації у світі**
- 1.3. Історія та розвиток кооперації в Україні**
- 1.4. Різні школи ідей кооперації**
- 1.5. Місія, мета та завдання кооперації**
- 1.6. Імовірні вигоди від кооперації**
- 1.7. Причини зростання значущості кооперації в сучасних умовах господарювання в Україні**

ТЕМА 2. МНОЖИННА ЕКОНОМІКА. ПРИНЦИПИ ТА ЦІННОСТІ КООПЕРАЦІЇ

- 2.1. Три сектори економіки, чільне місце серед яких займає кооперативний сектор**
- 2.2. Демократична природа кооперації**
- 2.3. Соціальна природа кооперації**
- 2.4. Кооперація як стратегічне партнерство сільськогосподарських підприємств**
- 2.5. Характерні риси кооперації**
- 2.6. Суть і зміст цінностей та принципів кооперації**
- 2.7. Кооперативні традиції**

ТЕМА 3. ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА У СФЕРІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ КООПЕРАЦІЇ В УКРАЇНІ

- 3.1. Державна підтримка діяльності
сільськогосподарських кооперативів в Україні**
- 3.2. Правові основи діяльності
сільськогосподарських кооперативів**
 - 3.2.1. Конституційні засади кооперативного права**
 - 3.2.2. *Закон України “Про кооперацію”***
 - 3.2.3. *Закон України “Про сільськогосподарську
кооперацію”***
- 3.3. Податки і сільськогосподарська кооперація**
- 3.4. Ризики ринкового середовища та їх роль у
становленні сільськогосподарських кооперативів**

ТЕМА 4. ТИПОЛОГІЯ КООПЕРАТИВІВ

4.1. Види кооперативних формувань

4.1.1. Споживчі кооперативи

4.1.2. Виробничі кооперативи

4.1.3. Обслуговуючі кооперативи

4.2. Структура кооперативного сектору економіки України

4.3. Вертикальна та горизонтальна кооперація в АПК

4.4. Синергетичний ефект від кооперації

ТЕМА 5. ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ОБСЛУГОВУЮЧОГО КООПЕРАТИВУ (СОК)

5.1. Алгоритм створення СОК

5.2. Внутрішньо-кооперативні акти СОК

5.2.1. Статут СОК

5.2.1.1. Примірний Статут СОК

5.2.2. Правила внутрішньо-господарської діяльності (ПВГД) СОК

5.2.2.1. Примірні ПВГД СОК

5.3. Майно та фонди СОК

5.4. Бухгалтерський облік в СОК

5.5. Кооперативні виплати та виплати на паї

ТЕМА 6. ЧЛЕНСТВО В КООПЕРАТИВАХ

- 6.1. Особливості вступу до кооперативу**
- 6.2. Права та обов'язки членів кооперативу**
- 6.3. Асоційовані члени кооперативу**
- 6.4. Потенційні члени кооперативу**
- 6.5. Взаємозв'язок управління кооперативу з його членами**
- 6.6. Значення особистої участі члена у його діяльності**
- 6.7. Порядок виходу з кооперативу**

ТЕМА 7. УПРАВЛІННЯ КООПЕРАТИВОМ

7.1. Структура та органи управління кооперативом

7.2. Загальні збори членів кооперативу

7.3. Правління кооперативу

7.4. Виконавчий директор (менеджер) кооперативу

7.5. Спостережна Рада кооперативу

7.6. Ревізійна комісія кооперативу

ТЕМА 8. ПОРЯДОК РЕОРГАНІЗАЦІЇ ТА ЛІКВІДАЦІЇ КООПЕРАТИВУ

8.1. Реорганізація кооперативу

8.2. Ліквідація кооперативу

Навчальний посібник “Основи кооперації”

4.3. ВЕРТИКАЛЬНА ТА ГОРИЗОНТАЛЬНА КООПЕРАЦІЯ В АПК

Серед бізнесу розвинених країн поширеними є інтеграційні об'єднання за кооперативних засадах, які дозволяють товаровиробникам зменшувати витрати, використовувати синергетичний ефект від групової дії та створювати захисні бар'єри експансії (втручання) посередників.

Що стосується сучасного етапу розвитку вітчизняного аграрного ринку, то припам'ятовується зростаюча конкуренція з боку агрохолдингових структур, концентрація власності та неконтрольована експансія непродуктивного посередництва у сфері агробізнесу. Умови зростає діяльність сільськогосподарських виробників і обслуговуючих компаній, які відіграють важливу економічну роль у розв'язанні продовольчих проблем та виконують значну соціальну місію. Формування інтегрованих кооперативних структур в аграрному секторі дозволить подолати «ізоляваність» окремих суб'єктів ринкових відносин і на цій основі їх конкурентоспроможність⁶⁵.

Міжгосподарська кооперація — це спільна діяльність групи господарств, що об'єдналися.

Суть міжгосподарської кооперації полягає в об'єднанні зусиль сільськогосподарських підприємств незалежно від їх організаційно-правового статусу з метою раціоналізованого використання землі, трудових ресурсів і матеріально-технічних засобів для швидкого систематичного зростання сільськогосподарського виробництва на мінімумі затрат на одиницю продукції.

⁶⁵ Булик О. М. Становлення і розвиток підприємництва в аграрному секторі регіону: автореф. дис. на наук. 08.07.02 / О. М. Булик; Держ. агроунівер. — Житомир, 2006. — 20 с.

Горьвий В.П., Петер М.В.

ОСНОВИ КООПЕРАЦІЇ

Навчальний посібник

63

ica general assembly geneva 2009

eurocoop

National Health Co-op. Better health together

ЕНК “Основи кооперації” на інформаційно-навчальному порталі MOODLE

Основи кооперації

Ви загли в цю сторінку: Петер Марин Володимирівна

Перейти до ролі... Ре

ННІ бізнесу » ОКП

Люди

Учасники

Діяльності

Глосарії
Ресурси
Форуми

Пошук по форумах

Застосувати
Розширений пошук

Керування

Редагувати
Параметри
Призначити ролі
Журнал оцінок
Групи
Резервування курсу
Відновлення курсу
Імпорт ресурсів
Очищення курсу
Звіти
Банк питань
Файли
Відрахувати мене з ОКП

Структура за темами

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Новини

- Робоча навчальна програма
- Календарний тематичний план
- Критерії та методи оцінювання знань
- Друковані та інтернет-джерела
- Термінологічний словник

Календар

жовтень 2015						
Пн	Вт	Ср	Чт	Пт	Сб	Снд
			1	2	3	
5	6	7	8	9	10	
12	13	14	15	16	17	
19	20	21	22	23	24	
26	27	28	29	30	31	

Ключ подій

Глобальні події
Події курсу
Події групи
Події користувача

Ungraded Assignments

Total assignments to be graded

CLICK TO REFRESH

Останні новини

Додати нову тему...

13 вересня 2015
Петер Марин Володимирівна
Вітаємо ще...
Старі файли...

Незабаром

Немає нових подій

1

Модуль 1. Теоретико-методологічні засади кооперації

Теоретичний навчальний матеріал

- Лекція 1. Стійкий розвиток. Кооперація та гуманізм.
- Лекція 2. Множинна економіка. Принципи та цінності кооперації.
- Лекція 3. Державна політика у сфері сільськогосподарської кооперації.
 - Закон України "Про кооперацію".
 - Закон України "Про сільськогосподарську кооперацію".
- Лекція 4. Типологія кооперативів.

Мультимедійні презентації лекцій

Кость Левицький Олександр Чалнов Борис Марко М.Туфан-Барановський Кость Мацієвич

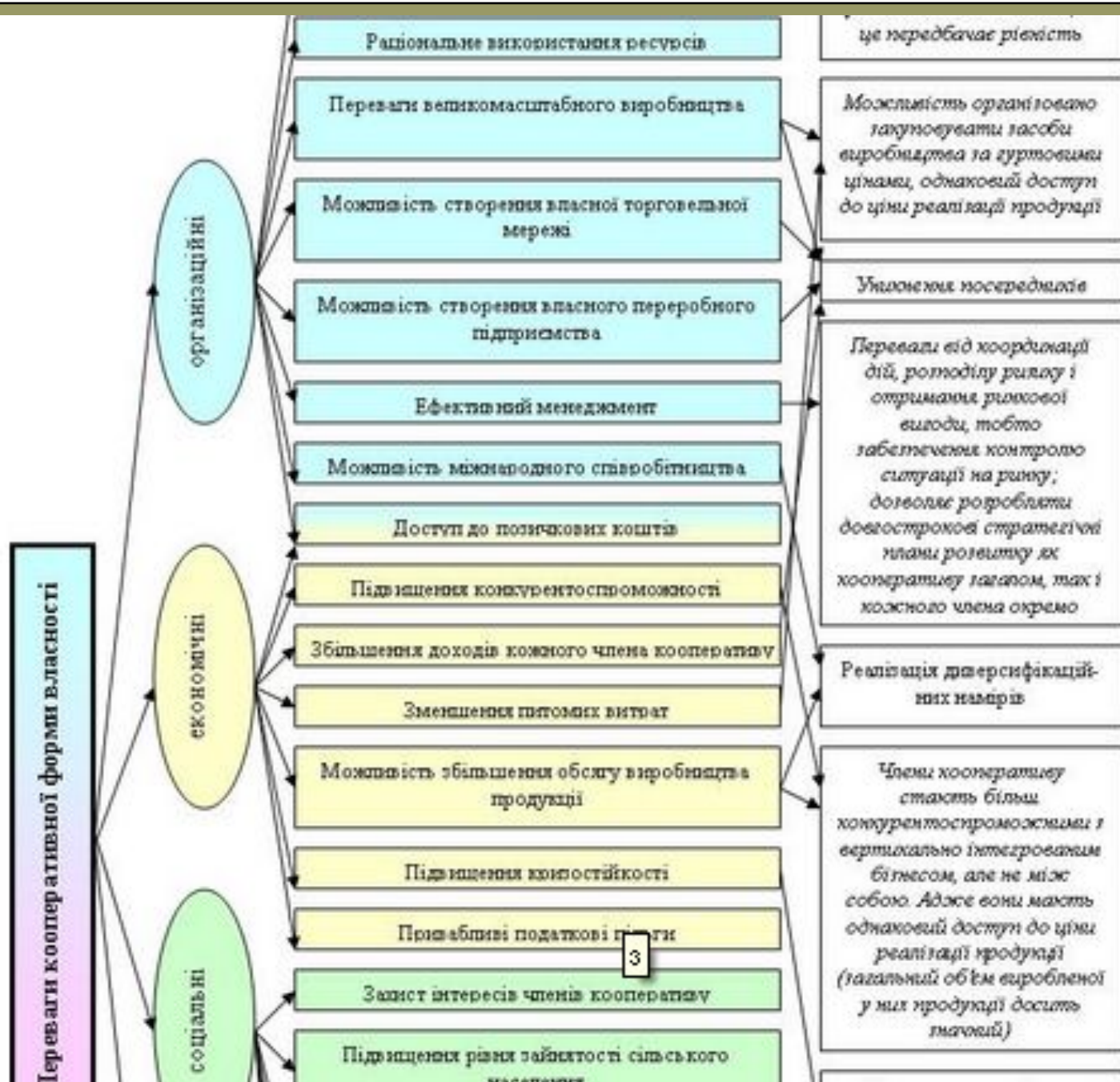
Наприкінці XIX ст. ко Західній Європі, досяг українських земель. Тут він зустрів благодатний ґрунт для усіх форм свого розвитку серед населення, яке з ентузіазмом ст господарської діяльності не був новим для українців, найстарішими різновидами якої ще у XVI-XVIII століттях були столярні, мулярські, ковальські кооперації на теренах Австро-Угорщини дав закон від 1873 року, а вже наступного (1874-го) року Товариство "Просвіта" у Львові (засновано 8 грудня 1874 року) вказаного закону зразки статутів і ведення справ «забірково-господарських спілок». Вони стали юридичною підставою розвитку кооперації в Галичині кооперативні господарства почали ширитися на усьому західноукраїнському терені.

Першу кооперативну крамницю міського типу «Народна Торгівля» було засновано у Львові інженером Василем Нагірним (1847 – 1921). Велик Галичині відіграли західноукраїнський політик Юліан Павликовський (1888 – 1948), а також відомий національно-політичний діяч, що згодом став Народної Республіки (ЗУНР), Кость Левицький (1859 – 1941). К.Левицький керував Крайовим союзом кредитовим та "Центробанком", був спів-обезпечень і кредиту "Дністер" та впродовж багатьох років - членом його дирекції. Ці установи відіграли важливу роль у розвитку кооперативного руху в

Юліан Павликовський Сергій Бородавський Христофор Барановський Євген Храпківський

У Великій Україні кооп

Різницю між доходами й витратами кооперативу називають чистим доходом. Ця різниця — залишок прошових надходжень від отриманих послуг, або/ і недоплата за їх працю. Більша частина чистого доходу спрямовується на **виплати членам пропорційно частці в кооперативу** як клієнтів або/ працівників, решта за спільною згодою — на розвиток кооперативу, на інші соціальні чи культурні потреби членів кооперативу і обмежені.

Схематично демократична природа кооперації зображена на Рис. 2.2.

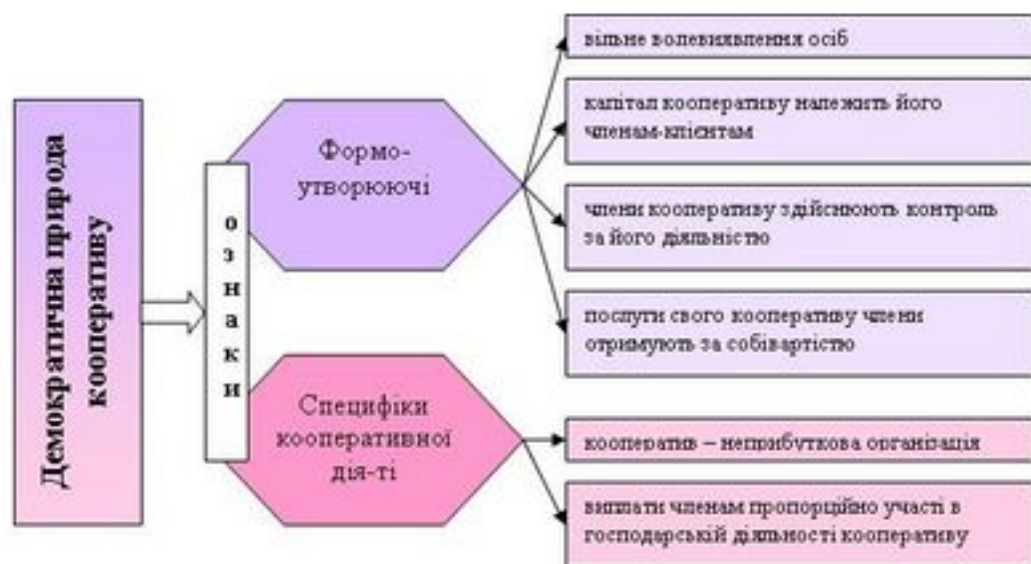

Рис. 2.2. Демократична природа кооперації

[Повернутися до плану](#)

2.3. СОЦІАЛЬНА ПРИРОДА КООПЕРАЦІЇ

Кооперація тісно пов'язана з вирішенням **соціальних потреб суспільства**. Кооперативний рух за своєю соціальною природою є рухом задоволення **соціальних потреб суспільства**. Він органічно пов'язаний з ефективним господарюванням, ліквідацією монополізму, з принципами соціальної справедливості.

партнерства, як вже зазначалося, є досягнення **синергійного ефекту**, сутність якого найчастіше розкривається через залежність « $2 + 2 = 5$ », **результати спільної діяльності суб'єктів виявляються суттєво більшими, ніж вони здатні досягти поодиночі.**

[Повернутися до плану](#)

2.5. ХАРАКТЕРНІ РИСИ КООПЕРАЦІЇ

Кооперація є такою формою господарювання, яка може мати успіх лише за умови певної наснаги, морального піднесення учасників цього господарства. У цьому глибока принципова відмінність кооперації від інших форм господарювання.

В тому суспільстві, де кооперативний рух не поширений, є наявність грубих і первісних інстинктів людської природи - інстинктів егоїзму 🚫. Жага багатства, жадоби влади, страх перед втратою заробітку - ось основні господарські мотиви людської поведінки в суспільстві, де нема кооперації 😞.

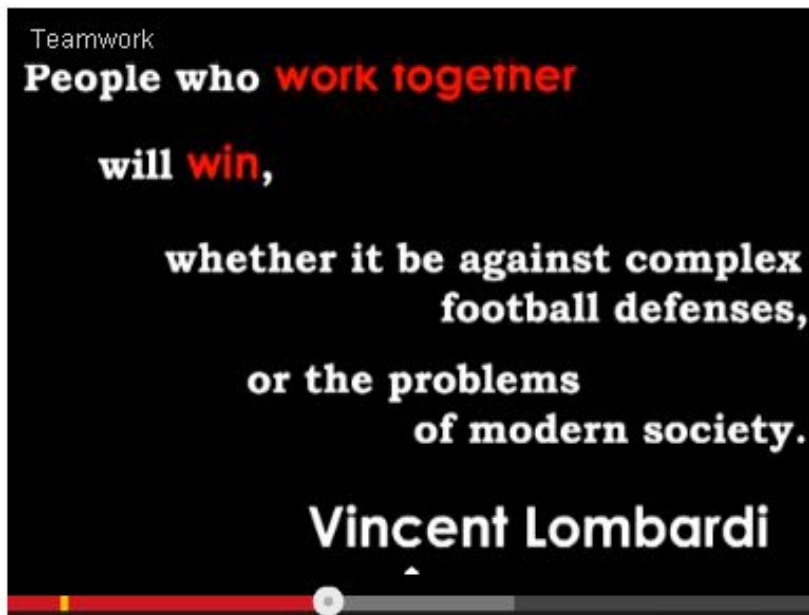
Людина, яка є частиною такого суспільства перетворюється на слугу капіталу. Але ж капітал - продукт самої людини. Таким чином, суспільство, якому не прита кооперація, за словами М.Туган-Барановського «містить в собі щось протиприродне: річ, створена людиною, стає її власним повелителем».

Кооперація є прямо протилежною системою ведення господарства у порівнянні з іншими формами господарювання. У ній панує **не капітал, не річ, а людина-особистість**. І для успіху кооперації вимагається панування в душі людини не жадоби багатства, а **почуття суспільної солідарності**.

Отже, кооператори відчувають свою єдність та розуміють необхідність діяти, виходячи з кооперативних цінностей та ідеалів, *тобто є спеціальної кооперативної свідомості.*

Історичний досвід України

USAID | Проект Агрінвест

КООПЕРЦІЯ ЗАРАДИ ДОБРОБУТУ І ЗАМОЖНОСТІ

34:32

а Клубок

Іван Федорович Томич

президент ВГО "Союз сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України"

USAID | Проект Агрінвест

Ігор Рославович Петришин

виконавчий директор Львівського обласного об'єднання СОК "Рівноправність"

USAID | Проект Агрінвест

СОБЛИВОСТІ ЛІКВІДАЦІЇ СОК

Кооператив ліквідується :

рішенням загальних зборів членів кооперативу або зборів уповноважених;

- за рішенням суду.

Майно кооперативу, що залишилося після задоволення вимог кредиторів кооперативу, здійснення витрат членами кооперативу на його витрати на під кооперативних витрат, оплати праці, розрахунків з кооперативними об'єднаннями, частка якого він є, розподіляється між членами кооперативу у порядку, визначеному статутом.

Майно нерозподіленого фонду не підлягає поділу між його членами і передається за рішенням кооперативної організації (кооперативним організаціям) або передається до державного банку. При цьому у рішенні повинні бути визначені напрямки використання згаданого майна.

Проект Агрінвест

Закони України «Про кооперацію» та «Про сільськогосподарську кооперацію» представлені в повному обсязі в окремих пунктах даного посібни детального їх розгляду та вивчення.

Закони, маючи на меті всебічно врегулювати господарську діяльність кооперативів, разом з тим відтворюють стосовно них принципові положення цивільно-фінансового, земельного, трудового та інших галузей права. **Основне їх значення** полягає в тому, що вони є **свідченням наявності у кооперативному праві специфічних джерел правового регулювання**. Ними закріплюються характерні для кооперативного права принципи добровільного членства, демократичності, соціальної справедливості та ін.

Визначальним для спеціальних законів є те, що в разі колізії (невідповідності) між спеціальними і загальними законами застосовуються норми спеціального закону (!!!).

► Цікаво

... що у державах федеративного типу, таких як США, Канада, Індія, кооперативне законодавство розробляється у кожному штаті. В окремих державах де існують навіть менші адміністративні утворення — провінції, де проживають національні меншини (наприклад, Італія, Іспанія), прийнято своє кооперативне законодавство.

[Повернутися до плану](#)

3.2.1. Конституційні засади кооперативного права

Найвищу юридичну силу в системі українського законодавства про регулювання кооперативних, як і всіх інших суспільних відносин, має Конституція України. Вона на перше місце ставить питання захисту прав людини, визначає права та обов'язки громадян і юридичних осіб, органів державної влади та місцевого самоврядування, визначає механізм захисту прав та інтересів людини. **Право громадян України на об'єднання в громадські організації для здійснення та задоволення економічних, соціальних інтересів передбачено ст.36 Конституції України**, а відповідно до статті 26 Конституції України право мають іноземці та особи без громадянства, що перебувають в Україні на законних підставах, ст.42 гарантує громадянам право на підприємницьку діяльність. Також ст.14 Конституції України гарантує право власності на землю; ст.41 головного закону України - передбачає право кожного во

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Ваші запитання..